

Història de la innovació als centres educatius de Mollet del Vallès

Trina Milan Vela*

Resum

A Mollet, l'educació sempre ha tingut esclatxes brillants d'innovació. La història de l'educació a Mollet passa també per les activitats que, recollint el testimoni del Casal del Mestre, el Centre de Recursos ha anat desenvolupant des del 1986 fins a l'actualitat. A hores d'ara estem treballant amb robots i Twitter, en el seu moment vam iniciar els intercanvis amb Rivoli, i després amb Ravensburg, i sobretot hem estat al costat dels mestres i professors per ajudar-los a treballar amb el seu alumnat. El repte de l'educació és tan complex que tots necessitem ajuda externa per poder oferir la millor qualitat als nostres centres. En aquest escrit relatarem alguns exemples que s'han donat a la nostra ciutat i que formen part de la vida educativa molletana.

Paraules clau

Innovació, Internet, intercanvis, Rivoli, Ravensburg, experimentació, jornades, Centre de Recursos Pedagògics, serveis educatius, Mollet del Vallès.

Un sistema educatiu només pot funcionar si la societat que l'utilitza creu en ell. I creure en l'educació és poder donar-li tots els mitjans necessaris perquè pugui desenvolupar les seves tas-

ques amb la millor qualitat possible. No en va, l'educació és l'única fórmula coneguda, fins al moment, que facilita la democràcia, millora la qualitat de vida de les persones i promou el benestar humà en tots els seus vessants. Qualsevol societat que vulgui sobreviure necessita un sistema educatiu solvent per als seus ciutadans.

A Catalunya hem tingut una llarga història de qualitat pedagògica. L'herència de les escoles de la Segona República i la lluita de les escoles catalanes sota la dictadura són exemples de com l'educació és l'eina més potent per millorar la vida de les persones.

A Mollet, com a tot Catalunya, després de la dictadura, la feina fonamental va ser aconseguir escoles per a tothom, mestres per a totes les aules i edificis per encabir tot l'alumnat. Recordo com si fos avui quan em va trucar de l'Ajuntament la secretària de l'Anna Bosch¹ per dir-me que em presentés a l'escola Princesa Sofia (actualment Escola El Bosc), que començaria a fer classe aquell setembre de 1980. La recuperació de les nostres escoles, aconseguir que l'1 de setembre totes les classes tinguessin mestre, la millora de tots els espais educatius de la ciutat van ser unes feines titàniques que la primera alcaldessa de Mollet, l'Anna

269

*Antropòloga i directora del Centre de Recursos Pedagògics del Vallès Oriental II, trina@trinamilan.cat

¹ Anna Bosch (Figaró 1950 – Figaró 2009) fou alcaldessa de Mollet del Vallès pel PSUC entre els anys 1979 i 1983.

Bosch, va entomar com a feina personal, i de la qual podem sentir-nos molt orgullosos. De fet, va fixar les bases de tota la xarxa de mestres, professors i escoles de la nostra ciutat.

En tota societat desenvolupada, una vegada es troben assegurats els mínims imprescindibles per poder dir que tens un sistema educatiu, arriben els complements necessaris per facilitar la tasca dels professionals docents. El Casal del Mestre² va començar la seva tasca en aquests primers anys vuitanta del segle passat. Allà, un grup de mestres encoratjats vam començar a fer activitats que intentaven afegir qualitat i recerca a la tasca docent dels mestres de Mollet. Fins que van arribar els primers serveis educatius institucionals. L'any 1986 es crea el Centre de Recursos Pedagògics, un servei de la Generalitat amb seu a un espai de l'Ajuntament, l'edifici adjacent al Teatre Can Gomà. Juntament amb el Centre de Recursos Pedagògics, es crea l'Equip d'Atenció Psicopedagògica, hereu del servei psicopedagògic que el propi Ajuntament havia començat a oferir als centres escolars molletans.

És llavors quan comencen les primeres accions ordenades de serveis específics a les escoles. El mateix Teatre Can Gomà serà escenari de les Jornades d'Intercanvi d'Experiències, que es van dur a terme al llarg de quinze anys, i on vam compartir experiències escolars, conferències d'experts, mostres d'art d'artistes molletans i assistències que omplien el teatre a vessar per escoltar parlar de matemàtiques, de racons al parvulari, de llengua i música, d'educació a l'escola bressol. Una finestra oberta a les millors experiències pedagògiques de la nostra ciutat.

Figura 1. Cartell de les trobades d'intercanvi de l'any 2003, amb un dibuix de Fer, dibuixant nascut a Mollet del Vallès.

270

Vam començar a celebrar els inicis de curs, i cada primera setmana de setembre, experts i provocadors venien a donar-nos la benvinguda al nou curs escolar, a l'auditori de l'actual Institut Aiguaviva, al Mercat Municipal o a la sala d'actes del Centre Cultural La Marineta. Hem pogut sentir persones molt interessants, com Josep Manuel del Pozo, Dídac Lee, Pilarín Bayés o Francesc Pedró. No ens cansarem de sentir explicar com l'educació és una via d'esperança i futur, que es veu reflectida en les vivències d'aquestes persones.

Es van iniciar els plans de formació, dret inalienable del docent, mitjançant els quals ajudem professionalment a millorar-ne la capacitat de sorprendre i captivar l'alumnat. Hem pogut fer milers d'activitats pedagògiques, on hem

² Per a més informació sobre el Casal de Mestre, vegeu l'article "Enfocant la Transició i represa de la democràcia" (1975-1995), de Jaume Noró, en aquest mateix número de Notes.

fet que alumnat, professorat i famílies puguin trobar-se en diferents espais i intercanviar. Per a mostra, una activitat formativa que iniciem enguany i on participa un centre de Mollet, les visites a centres formadors. Aquesta és una activitat que introdueix a l'oferta formativa la possibilitat de viure i veure in situ les experiències de les escoles més innovadores, més compromeses. a tornar a dins els centres per observar el que fan els seus companys i poder tornar a les seves aules a millorar la pròpia experiència. El pèndol de la història ens mou en direccions diferents en cada moment. En el moment de més comunicació humana, anar a l'arrel és obligat. Això ens porta cap a la comunicació personal.

Una de les tradicions innovadores més importants de les escoles i els instituts de Mollet són els intercanvis amb l'estranger. L'agermanament de

Mollet amb diverses ciutats europees i el desig de molts mestres i professors d'ultrapassar les parets de l'escola ens ha proporcionat la possibilitat de donar a l'alumnat de Mollet una oferta formativa que d'altra banda no haurien pogut gaudir.

El primer intercanvi amb Rivoli des d'una escola el vam fer amb l'Escola Princesa Sofia l'any 1984. L'alcaldeessa de llavors, Carme Coll, estava molt interessada a facilitar la reunió d'alumnat molletà i italià i ens donà la informació necessària per fer que l'escola Giacomo Matteotti de Rivoli i l'Escola Princesa Sofia de Mollet intercanviessin els seus alumnes de catorze anys, durant quinze dies d'aquell any, de manera que ens vam trobar viatjant cap al Piemont amb tota l'alegria del món. El resultat va ser tan bo que van repetir moltes més escoles de Mollet: l'Escola Sant Vicenç, l'Escola Sant Jordi, l'Institut Gallecs, l'Institut Vicenç Plantada. Quasi bé tots els centres de Mollet, en un moment o altre, han viatjat a Rivoli. Una mostra de com l'educació uneix la gent. A partir d'aquestes experiències, en vam iniciar d'altres també molt exitoses, que han possibilitat que a partir de la relació entre escoles, Mollet s'hagi agermanat amb Ravensburg, en un procés invers al de Rivoli, però amb els mateixos resultats exitosos. Aquesta modalitat, a més, ens ha proporcionat la possibilitat de conèixer persones excepcionals com l'Annelie Oehlschlaeger, *alma mater* dels intercanvis amb estudiants de la branca d'educació infantil de l'Institut Gallecs, i a la qual li devem tots un record emocionat.

De la mateixa manera altres experiències en intercanvis amb l'estranger són les que l'Institut Mollet ha dut a terme a Itàlia o Gran Bretanya, totes elles relacionades amb les branques d'automoció i mecànica, que han pos-

Figura 2. Cartell de les trobades d'intercanvi de l'any 2006, amb una il·lustració de Mercè Canals.

sibilitat que molts dels nostres estudiants hagin pogut practicar en entorns d'alta tecnologia.

També l'Institut Vicenç Plantada, amb la seva experiència amb llengües estrangeres, especialment el francès, té una llarga tradició que ha demostrat també amb la participació en el Festival Internacional de Teatre Jove. O l'Escola Sant Gervasi, que des dels temps del recordat Manuel Arroyo va introduir les estades a l'estranger del seu alumnat per a l'aprenentatge de les llengües. Segur que em deixo exemples, he volgut remarcar els més antics i els que han tingut més força i més arrelament a les nostres escoles i instituts.

Arribem així a la feina amb la innovació tecnològica. Els nostres centres van ser els primers de Catalunya a tenir formació i material audiovisual, la qual cosa es va concretar cap a l'any 2005 en la dotació de les primeres maletes de ràdio escolar per a ús dels nostres centres. Un material tecnològic de primera qualitat, que obria un espai nou de possibilitats al nostre alumnat. Els mestres omplien els primers cursos de vídeo i de ràdio demostrant que l'escola no és un espai tancat, sinó obligatòriament obert al món. L'evolució és tan lògica que des del Centre de Recursos Pedagògics hem fet cursos de Play Station i videojocs per ajudar als centres a saber més del que el seu alumnat fa fora de la classe. Estem desenvolupant en aquest moment l'ús dels robots i del llenguatge Scratch des dels cursos inicials: l'experiència de l'Escola El Bosc (abans Princesa Sofia), amb el seu alumnat de parvulari, n'és un gran exemple, o la tasca de l'Institut Aiguaviva per ajudar les escoles de la ciutat.

Estem, doncs, ja en el segle XXI, on l'escola s'està plantejant com haurà de ser la seva feina en aquest món hiperconnectat i digitalitzat. El repte el

tenim a tota la societat, però és evident que des del sistema educatiu les decisions a prendre són moltes i de gran profunditat. Deixar de fer servir els llibres de text? Utilitzar els mòbils? Jugar a videojocs? Posar pantalles a les parets?

Innovar al segle XXI en el sistema educatiu és plantejar-se que només amb una educació sòlida i que arribi a tothom podem entomar els reptes magnífics que la nostra societat digital ens posa al davant.

Des del meu punt de vista, i amb l'experiència d'haver treballat durant molts anys en aquest vessant innovador i de recerca del sistema educatiu, només puc que estar a favor de totes aquestes noves formes de comunicació entre les persones, i que l'escola, especialment, sigui el lloc on els nostres infants coneguin la realitat tal com s'esdevé de portes enfora de la classe. Està en discussió en aquests moments la idoneïtat de l'ús del mòbil a l'aula. La meva resposta és clarament a favor. Per les raons que he expressat abans, i especialment perquè no se sostindria tota la història de renovació pedagògica que hem dut a terme a Mollet si no haguessin estat tots els mestres decidits a canviar allò que ja no serveix per noves experiències per al nostre alumnat. Ens ha passat amb els ordinadors, ens ha passat amb les sortides a l'estranger, ens ha passat amb les colònies. No serem veritables docents responsables si no som capaços de treballar amb el nostre alumnat amb un mòbil a la mà. Perquè fora de l'aula porten el mòbil i nosaltres no podem tancar l'aula i convertir-la en un espai del segle XIX on s'escriu amb una pedra a la paret (guix i pissarra), perquè a fora som al segle XXI i les pantalles i la comunicació instantània són a les nostres vides.

Hem de tenir molt clar que el centre de l'acció educativa és el docent

i l'alumne, i per això hem de saber proporcionar a aquests els mitjans necessaris per treballar en entorns d'innovació i de qualitat pedagògica. Les eines digitals ens ho faciliten, i ens posen a davant del repte que significa que ensenyar en el segle XXI és ajudar l'alumne a desenvolupar la seva capacitat de saber i de sentit crític davant l'allau d'informació al qual tenim accés. Les eines tecnològiques

ens ho faciliten. No podem renunciar a utilitzar la biblioteca global més important de la història que podem consultar al mòbil, seria com faltar al nostre deure envers els nostres infants; i ells es mereixen el millor, són el nostre futur.

Webgrafia

<http://serveiseducatiu.xtec.cat/vallesoriental2/>